

Küreselleşme Sürecinde Turizmin Kırsal Boyutu: Kırsal Turizmin Dünü ve Bugünü

Şefik Okan MERCAN^{1*}

Ayşe PAK²

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği Bölümü, Çanakkale

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği, Çanakkale

*Sorumlu yazar
E-posta: okangs34@hotmail.com

Geliş Tarihi: 30 Haziran 2014
Kabul Tarihi: 09 Ağustos 2014

Özet

Bu çalışmanın amacı kırsal turizm kavramının ortaya çıkışından bu yana gelişim sürecini küreselleşme çerçevesinde incelemektir. Bu anlamda ilgili alan yazını taranmış ve gelişim süreci irdelenmiştir. Çalışmada bu gelişim süreciyle ilgili Türkiye ve dünyadan örneklere yer verilmiştir. Çalışma, kırsal turizmin önemine vurgu yapılması, farkındalık yaratılması ve turistlerin bu turizm türüne ilgisinin artırılması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar kelimeler: Kırsal turizm, küreselleşme

Rural Tourism in The Process of Globalization: Rural Tourism Before and Now

Abstract

The aim of this study is to analyse the improving process of rural tourism under the content of globalization since its beginning. At this point, concerned literature is scanned and the improving process is questioned. In this study the examples of this process in Turkey and in the world are given. This study has significance by indicating the importance of rural tourism and it is important to rise the awareness and attention of tourists to that kind of tourism.

Keywords: Rural tourism, globalization

GİRİŞ

20. yüzyılın sonlarında ve 21. yüzyılın başlarında dünyada, ekonomik, siyasi, hukuki ve sosyal yönde birtakım değişimler ve dönüşümler yaşanmıştır. Kökeni 400 yıl önceye kadar gitse de, 1960'lı yıllarda ortaya çıkan ve 1980'lerden itibaren sıkça kullanılmaya başlanan küreselleşme kavramı, tüm insanlığın yaşamını etkileyen ve bu değişim sürecini nitelemekte kullanılabilir en önemli olgudur [1].

Küreselleşme kavramı genel anlamda, dünya çapında toplumlar, kültürler, bireyler ve kurumlar arasındaki karmaşık güç ve iletişim ilişkilerini oluşturan sürecin hızlandırılmasını ifade etmektedir. Bu sürecin en önemli özelliği, zaman ve mekân kısıtlamalarını ortadan kaldırarak, gerçek anlamda iletişim alanında mesafeleri aşarken geçen süreyi kısaltmasıdır [2].

Küreselleşmeyle birlikte, dünya genelinde; teknolojiye, iletişimde ve ulaşım sistemlerinde birtakım değişimler

olmuştur. Bu değişimler birçok sektör gibi turizm sektörü üzerinde de olumlu ve olumsuz etkilere sahiptir [1].

Turizm sektöründe gelişen ve değişen şartlar sonucu dünya üzerindeki pazar paylarında da değişimler yaşanmaktadır. İnsanların yoğun iş temposu, yaşadıkları stres, trafik, gürültü gibi nedenlerden dolayı tatillerini iyi korunmuş ve temiz bir çevreye doğru planlamaktalar. İnsanlar doğayı keşfetmeyi, yerel ve kültürel değerleri tanımayı ve kırsal kesimde yaşayan insanlarla bütünleşmeyi turizm amaçları içerisinde düşünmektedir.

Turizmin çeşitlendirilmesinde çok büyük bir potansiyele sahip olan Türkiye, kırsal turizme hak ettiği önemi vererek yeni alternatif turizm türlerini iç ve dış talep doğrultusunda tüketime sunmaktadır [3]. Bu çalışmada; kırsal turizm kavramı ve diğer turizm çeşitlerinden (doğa, tarım, kültür), kırsal turizmin tarihsel gelişiminden ve bunu etkileyen faktörlerden ve günümüzde kırsal turizmin boyutundan bahsedilmiştir.

Kırsal Alan ve Kırsal Turizm Kavramı

Kırsal alan kavramı kırsal turizmin gerçekleştirilmesinde kullanılan temel alan olması sebebiyle kırsal turizmi daha net anlayabilmek için açıklanması gereken bir kavramdır. Turizm açısından kırsal alan "deniz turizmi merkezleri dışında kalan, kentsel yerleşimlerden uzak, kırlara özgü doğal ve kültürel hayatın korunduğu, oldukça tenha ve kırsal hayatla ilgili çeşitli aktivitelerin gerçekleştirildiği yerler" olarak tanımlanmaktadır [4].

Gerçekleştirildiği alana göre; çiftlik turizmi, köy turizmi, yayla turizmi, tarım turizmi gibi farklı isimlerle de anılan kırsal turizm kavramını açıklamak için birçok farklı tanım oluşturulmuştur. Söz konusu tanımlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Soykan'a göre [5] kırsal turizm çok basit tanımıyla kırsal alanlarda gerçekleştirilen bir turizm türüdür. Daha geniş bir tanımla ise; kişilerin doğal ortamlarda dinlenmek ve değişik kültürlerle bir arada olmak amacıyla bir kırsal yerleşmeye gidip, orada konaklamaları ve o yöreye özgü etkinlikleri izlemeleri ya da katılmalarıyla gerçekleşen bir turizm türüdür.

Çeken ise [4] kırsal turizmi, günümüzde tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu yörelerde tarım faaliyetlerinin yanı sıra turizm sektörüne bağlı olarak gelişen yeni bir turizm çeşidi olarak tanımlamaktadır.

Turizm için kırsalın taşıdığı bir diğer anlam ise; deniz turizm merkezleri dışında kalan, kentsel yerleşimlerden uzakta, kırlara özgü doğal ve kültürel yapının korunduğu ve yapaylıkla tanınmamış (otantik) alanlardır [6].

Soykan'ın [7] kırsal turizm alanında yapmış olduğu bir diğer çalışmada ise kırsal turizmi, "kırsal kültür, doğal çevre ve tarımla bütünleşen, ayrıca diğer turizm türleriyle de son derece kolay entegre olabilen bir turizm türüdür" şeklinde tanımlamıştır.

Avrupa Birliği tarafından yapılan çalışmalarda ise; "amacı tarımsal ya da yerel değerlerle iç içe bulunarak hoşça vakit geçirmek olan turistlere, beklentileri doğrultusunda konaklama, yiyecek içecek ve diğer hizmetleri veren küçük ölçekli işletmelerin yer aldığı küçük yerleşimlerde gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür." şeklinde tanımlanmıştır [8].

Kırsal Turizmin Önemi

Kırsal turizm günümüzün kent kavramından kurtulmak, kendilerini daha huzurlu, stressiz ve doğayla baş başa kalmak isteyenlerin katıldığı bir turizm çeşidi haline gelmiştir. Değişen turizm anlayışı ve değişiklik gösteren kırsal koşulların bir sonucu olarak ortaya çıkan kırsal turizm, yöre halkının sahip olduğu yöresel kültürün, yaşam biçimlerinin (özellikle geleneksel yaşam biçimlerinin) nasıl korunduğunu merak eden turistler tarafından kırsal bölgenin gelişmesini sağlamaktadır [9].

Turizmin yıl içinde dağılımını etkileyen ülkenin coğrafi koşulları, turistik talep, turizm politikaları, turizm türleri, dünya genelinde aralıklarla yaşanan olaylar gibi faktörler turizmle sıkı sıkıya ilişkilidir. Belirli birkaç aya ya da sadece bir mevsime sıkışan turizm birçok çevresel, sosyo-kültürel sorunlara yol açmakla birlikte ülkelerin ekonomik beklentilerini de karşılayamamaktadır. Kırsal turizmin ise mevsimsel olma özelliği olmadığından, bulunulan koşullar doğrultusunda diğer turizm türleriyle bütünleştirilebilmektedir. Örneğin; turistik bir bölgede kış aylarında çevredeki kayak merkezleri kullanılabilen, ilkbahar aylarında uzun yürüyüşler yapılmakta, yaz ve sonbahar aylarında ise tarımın cazibesıyla çiftlik ve tarım turizminin kullanımı devreye girmektedir [7].

Birçok aktiviteyi içerisinde barındıran kırsal turizm, kırsal alanlardaki ekonomiye destek sağlamakta, yerel ürünlerin tanıtım ve kullanımını teşvik ederek yerel etkinliklerin canlanmasında rol oynamaktadır [4]. Berk ve Şinasi'nin [14] yapmış olduğu çalışmada kırsal turizmin gelişimiyle birlikte meydana gelen değişimler ve sağladığı gelirlerden bahsedilmiştir. Kırsal turizmden sağlanan gelirlerin artması, birçok yeni işletmenin kurulmasına sağladığı gelişmeden ziyade insanların kendilerine ait alanlardan elde edilen gelirlerinin artması ile alım güçlerinin artışı da sağlanmıştır. Bu da sürdürülebilir kırsal kalkınmayı beraberinde getirmiştir. Kırsal turizmin önemi daha kapsamlı bir biçimde aşağıda sıralanmıştır [10].

Kırsal alanlarda oluşturulan ürünlere olan talep artmakta ve bu ürünler daha değerli hale gelebilmektedir. Değeri artan ürünlerin de yöre halkının gelirine olan katkısı artmaktadır.

Kırsal alanların sahip olduğu turistik değerler artmakta ve bu alanların etkin biçimde kullanımı sağlanmaktadır.

Ağaç işleri, halı, kilim, el işlemleri, süs malzemeleri gibi zanaatlarla ve ürünlerle kültürel zenginlik oluşturulmuş ve bunların gelir kaynağına dönüşmesi sağlanmıştır.

Yörede oturanların kırsal turizmden sağladıkları gelirler sonucu kırdan-kente olan göç engellenmektedir.

Kırsal turizmin gelişmesiyle kırsal alanlarda altyapı ulaşım gibi faaliyetler gelişme göstermektedir.

Kırsal turizm iç turizmi de canlandırmaktadır.

Kırsal turizm doğal ve yapısal kaynakların korunmasında katkı sağlamaktadır.

Kırsal alanlara olan turizm talebinin artması, farklı turizm aktivitelerinin ortaya çıkmasını sağlamaktadır.

Kırsal alanlardaki yöre halkının kırsal turizmden gelir elde etmesi sonucunda kır-kent arasındaki gelir farklılıklarının azalması sağlanmaktadır.

Turizmin mekânsal yoğunlaşmasından kaynaklanan sorunların giderilmesinde katkı sağlamaktadır.

Bir ülkenin ve yörenin tanıtımında önemli bir etki yaratmaktadır.

Kırsal Turizmin Diğer Turizm Çeşitleriyle İlişkisi

Özel ilgi turizmi olarak da adlandırılan alternatif turizm faaliyetleri ülkelerin sahip olduğu turizm değerlerine göre değişiklik göstermektedir. Özellikle kırsal turizm, tarım turizmi ve çiftlik turizmi bu doğrultuda ortaya çıkan ve şehir yaşamının tüm olumsuzluklarından kaçarak tatillerini sessiz, sakin, huzurlu ve doğa ile baş başa geçirmek isteyen kitleler için bir alternatif oluşturmaktadır [11].

Turizme katılan ziyaretçilerin yeni alternatifler keşfetmek, olağanın dışında deneyimler yaşamak ve farklı olanı görmek yönündeki istekleri alternatif turizm türlerine verilen önemi arttırmaktadır [4]. Kentlerden kırlara, kıyılardan yaylalara, ovalara, dağlara, arkeolojik sitlerden köylere, nehirlerden göllere, kaplıcalara, mağaralara, çöllere ve adalara kadar bu çeşitlilik devam etmektedir. Mekânların ve kültürlerin farklılık göstermesi turizm türlerini de çeşitlendirmektedir.

Kırsal alanlar, turizm türleri içinde yalnızca kırsal turizmin gelişmesine uygun alanlar değil, aynı zamanda bu ortamı paylaşan birçok turizm türünün de mekânı sayılırlar. Söz gelimi, kamp-karavan turizmi, eko turizm, yeşil turizm, mağara turizmi, akarsu turizmi, yayla turizmi, dağ turizmi, kış sporları turizmi, av turizmi vb. gibi doğrudan doğaya dayalı olarak yapılan turizm türleri veya turistik faaliyetler, kırsal mekânları kırsal turizm kadar, belki de daha fazla kullanılmaktadırlar [5].

Günümüzde kırsal turizmle iç içe girmiş iki turizm türü daha vardır. Bunlar; çiftlik turizmi ve tarımsal turizmdir.

Kırsal alanlarda konaklama ve etkinlikler köy yerine çiftliklerde yapılıyorsa çiftlik turizmi, herhangi bir kırsal yerleşimde ekonomik etkinlik tarım ise ve ağırlıklı olarak tarıma dayalı programlar yer alıyorsa bu turizm türüne de tarımsal turizm (tarım turizmi) denilmektedir [5]. Yapılan çeşitli tanımlamalar sonucu kırsal turizmi kavram olarak dahi iyi bir şekilde anlayabilmek için onu oluşturan bileşenler de tanımlanmalıdır ve Şekil 1’de bu bileşenler gösterilmektedir [12].

Şekil 1. Kırsal turizm kavramı ve kırsal turizm bileşenleri

Kırsal Turizmin Gelişimi

Dünya genelinde hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde turistik arz olarak kullanılan kırsal alanlar ekonominin güçlenmesinde etkili olmaktadır. Bu da kırsal turizmin hızla gelişmesine ve tarım ve hayvancılığın yanında kırsal turizmin de bir alternatif olarak görülmesini sağlamaktadır. Kırsal alanların gelişmesiyle kır ile kent arasındaki göç azalmış ve insanların yaşam standartları yükselmiştir. Bu durum kır ile kent arasındaki gelişmişlik düzeyindeki farkı da azaltmaktadır [4].

Kırsal turizmde kırsal dünya tamamen turiste sunulmaktadır. Bu da turistin konakladığı süre boyunca dinlenmenin yanında çeşitli etkinlikleri izlemesini, öğrenmesini bunlara katılmasını ve spor yapmasını mümkün kılmaktadır. Bu sebeple sürdürülebilir kırsal kalkınma dikkate alınarak işletmeler günümüzün tatil anlayışına uygun olarak faaliyetlerini sürdürmektedir [13].

Kırsal turizmin gelişimine bakıldığında yol kat etmiş birçok ülkede özellikle köyler günümüzde bulunduğu yapısından ziyade geçmiş bir dönemin canlandırıldığı yerler haline getirilip turizme açılabilir. Oluşturulan bu ortam sayesinde turist geçmiş dönemlere dönüp, geçmiş zaman diliminde tatil yapabilmektedir. Örneğin; Fransa'nın Alsace bölgesinde 20 hektarlık bir alanda 70 konuttan oluşan bir "eko müze" yaratılmıştır. 1980'de bölgede hiçbir şey yokken esas yerlerinde yıkılmaya yüz tutmuş eski çiftlikler, önemli kırsal yapılar ve evler malzemeleriyle buraya taşınmıştır. Bundan dolayı söz konusu alan bölgenin en eski eko müzesidir. Eski nesillerin günlük yaşamları, el sanatları ve eski bayramlar canlandırılmış ve geleneksel yapıdaki 10 Alsace evi konaklamaya açılmıştır. Bunun yanında da 4 farklı restoran bu alanda hizmet vermeye başlamıştır [7].

Dünyadaki Kırsal Turizmin Gelişimi

Kırsal turizm yeni gelişen bir olgu olmamakla birlikte 19. yüzyılda gelişen sanayi ve endüstrinin oluşturduğu şehir

stresi ve kirliliğine tepki olarak kırsal alanlarda gelişmeye başlamıştır. Bu dönemlerde bazı demiryolu şirketleri de yatırımlar yaparak bu gelişmekte olan turizm çeşidine hizmet vermiş ve kentsel alanlarda yaşayanların kırsal alana daha rahat ulaşabilmelerini sağlamayı amaçlamıştır [15].

1970'li yıllar ve sonraki dönem olan 80'li ve 90'lı yıllarda kırsal turizm çeşitlilik göstermiş ve bu turizm türüne yönelik ziyaretçi sayılarında artış yaşanmıştır. Amerikalıların %70'i kırsal turizme katılmaktadır. OECD ülkelerinde katılım oranları küçük oranlarda değişse de nüfusun büyük bir bölümü kırsal turizme katılmaktadır. Kırsal turizmle ilgili istatistikî bilgi toplayan ülkelerin sayısının azlığından dolayı kırsal turizmin rakamsal boyutları ile ilgili bilgilere ulaşmak oldukça zordur. Örneğin, Amerika'nın Wyoming, Montana ve Idaho eyaletlerinde kırsal turizmle uğraşan işletmelerin sayısı 1985 yılında 5 iken, bu sayı 1992 yılında 90'a ulaşmıştır. Avustralya'nın "Outback Queensland" bölgesinde ise düzenlenen yıllık raporlardan ziyaretçi sayısının yılda % 20 oranında arttığı görülmektedir [16].

Avrupa'da 1980'lerin ortasında Avrupa Komisyonu'nun turizm alışkanlıkları üzerine yaptığı bir araştırmada, kırsal turizme olan eğilimler de saptanmıştır. Bu araştırmaya göre; kırsal turizmin geliştiği ülkelerde (Fransa, İtalya, İspanya, Almanya, İngiltere ve Yunanistan), genellikle insanların en az 1/3'ü tatillerini geçirmek amacıyla kırsal alanlara gitmektedir. Örneğin, Hollanda'da tatile çıkanların % 39'u birinci tatil yeri olarak kırsal alanları tercih etmektedir. İngiltere'de ise nüfusun 3/4'ü yılda en az bir kez kırsal alanları ziyaret etmektedir. Yine aynı çalışmanın verilerine göre; Avrupalı turistin kırsal kesimde tatili tercih etmesinin nedenlerinin başında doğal alanların çekicilikleri ve bozulmamış ortamlar olmaları, geçmişten izler taşımaları ve sıcak ilişkilerin kurulabilmesi gelmektedir. İyi eğitim almış, kültürlü, yüksek gelir grubunda yer alan kişiler, tatillerini birkaç bölüme ayırmakta, farklı yerlerde ve farklı turizm türlerine katılarak geçirmektedir. Bu grubun tatillerinde kırsal turizm ayrılan süre her geçen gün artmaktadır. Kırsal turizm çerçevesinde, Avrupa'da 1987 yılında, konaklamayla ilgili istatistiklere bakıldığında, turistlerin en fazla; kır pansiyonları ve otellerde (% 30), arkadaş evinde (% 21) ve kırsal kampinglerde (% 16) konakladığı görülmektedir [17]. Doğu Avrupa'da geçen on yıl içerisinde yaşanan olaylar, kırsal işsizliği hızlı bir şekilde tetiklemiş ve turizm bu alanlardaki ekonomiyi canlandırmak, geri kalmış bölgelerin gelişmesini sağlamak ve yerel toplumun yaşam koşullarını iyileştirmek için bir etkinlik aracı olmuştur [18].

Türkiye'deki Kırsal Turizmin Gelişimi

Türkiye'de kırsal turizm denildiğinde çoğunlukla doğa yürüyüşleri ve doğa sporlarını içeren açık hava ve rekreasyon etkinlikleri ile alışveriş ve günübirlik yeme içmeyi kapsayan köy ziyaretleri anlaşılmaktadır. Türkiye'de kırsal turizmin gelişme göstermesi 1980'li yıllardan sonraya denk gelmektedir. İskandinav pazarına egemen olan Tursem Seyahat Acentesi kitle turizminin yanı sıra uzman tur operatörlüğü etkinliklerine de girişmiş ve Karadeniz Bölgesi'nde Ordu ilinin çeşitli köylerinde bulunan köylüler ile anlaşarak konukların bir haftadan üç haftaya kadar değişen süreler içerisinde köy evlerinde ailelerin birer bireyi olarak kalmalarını sağlamıştır [15].

Türkiye özellikle sahip olduğu coğrafi ve özel konumu neticesinde kırsal turizmin en uygun olduğu ülkeler arasında yer almakta ve dünyadaki diğer ülkelerin dikkatini

üzerine çekmektedir. Özellikle kırsal turizme ağırlık veren AB'nin kırsal turizm ve kırsal kalkınma projelerine mali destek vermesi üzerine Türkiye'de kırsal turizmin önemi daha da artmaktadır [19].

Akca'ya göre [20], Türkiye'nin kırsal turizm gelişimi için değerlendirilebileceği fırsatların turist tercihlerindeki doğal, tarihi ve kültürel alanlara doğru değişim göstermesi ve Türkiye'de bu alanlarda rekabet gücünün yüksek oluşu önem arz etmektedir. Ayrıca fark edilen bu rekabet gücü sayesinde bazı ülkelerden mali destekler alınmaktadır. Özellikle Avrupa Birliği'nin kırsal turizm projelerine mali destek vermesi, ülkemizde kırsal turizm işletmelerinin artış göstermeye başlaması, pazarın genişlemesi ve kırsal alanlara ilişkin hazırlanan televizyon programlarının sayısının artması, bu turizm türüne yönelik Türkiye'deki önemli gelişmeler arasındadır.

Son yıllarda yerel yönetimler ve sivil toplum örgütleri de kırsal bölgelerin tarihi, doğal ve kültürel değerlerini yerli ve yabancı turistlerin ilgisine sunarak kırsal turizmden yararlanma çabaları içerisindeyler. Bunlardan birkaçı şu şekilde özetlenebilir [15]:

-Ürgüp Belediyesi, Kapadokya yöresinin kırsal yaşamını tanıtmak amacıyla 50 milyon dolar bütçeli bir projeyi gerçekleştirmeye karar vermiştir. Bu proje kapsamında yerli ve yabancı turistler köy düğünlerine katılacak, geleneksel köy yemeklerini pişirecek, inek ve koyun sağarak kırsal yaşamın içerisinde yer alacaklardır.

-Ortahisar Belediyesi Kızılçukur Vadisi'nde güneşin doğuş ve batışını turistlere izletmek amacıyla turlar düzenlenmektedir. Her yıl bu turlara yaklaşık 30.000 kişi katılmaktadır.

-Kış döneminde Akdeniz, Marmara ve Ege Bölgeleri'ndeki köylerde geleneksel deve güreşleri düzenlenmektedir.

-Son yıllarda bazı turizm acenteleri İpek Yolu güzergâhında turlar düzenlenmektedir.

-Erzincan ve Muğla'nın kırsal alanlarında profesyonel yamaç paraşütü yapılmaktadır.

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği tarafından Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Küresel Çevre Fonu (GEF /Global Environment Facility) Küçük Destek Programı (SGP/Small Grants Programme) desteğiyle yürütülen TaTuTa (Ekolojik Çiftliklerde Tarım Turizmi, Gönüllü, Bilgi ve Tecrübe Takası) Projesi çerçevesinde www.tatuta.org/www.bugday.org adresinde hizmete giren internet sayfasında Türkiye'nin farklı bölgelerindeki 32 ayrı noktada yer alan 69 çiftliğin ayrıntılı bilgileri yer almaktadır [21].

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne aday ülkeler içerisinde yer alması kırsal turizmin gelişiminde etkili olmuştur. Özellikle aday ve potansiyel aday ülkelere sağlanan yardım fonlarıyla kırsal alanların gelişimi desteklenmiştir. Katılım öncesi yardım aracı IPA (Instrumentfor Pre-Accession Assistance) oluşturmuştur. IPA beş bileşeni içermekte olup beşinci bileşeni kırsal kalkınmadır (IPA Rural Development IPARD) [22].

SONUÇ VE ÖNERİLER

Gelişen ve değişen dünya standartları ve küreselleşmenin de yaratmış olduğu etkiyle insanların seyahat ve tatil anlayışlarında yeni eğilimler meydana gelmiştir. Küreselleşmenin getirmiş olduğu teknoloji, iletişim ve ulaşım gibi kavramlar insan hayatını kolaylaştırırken diğer yandan iş hayatında da yoğun bir tempounun oluşmasını beraberinde getirmiş ve günümüzdeki tatil sözcüğünün anlamı değişmiştir. Deniz-kum-güneş

üçlüsüne olan talep yerini doğa ve kırsal alanlarla baş başa zaman geçirmeye bırakmıştır. Doğayı keşfetmek, yerel ve kültürel değerleri tanımaya çalışmak, yeni yerler keşfetmek ve kırsal kesimlerde yaşayan insanlarla bütünleşmek gibi amaçlar yeni tatil anlayışlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu anlamda işte tüm bu faaliyetleri içerisinde barındıran kırsal turizmin, turizme farklı bir boyut kazandırdığı söylenebilmektedir. Kırsal turizm var olan turizm çeşitlerine alternatif olarak oluşturulmuş olup sürdürülebilirlik çerçevesinde turizmin mekânsal ve zamansal yoğunlaşmasının azaltılmasında, kırsal gelirin artırılmasının yanında kırsal kalkınmada ve kültürel mirasın korunmasında da rol oynamaktadır. Bu bakımdan kırsal turizmin küreselleşme sürecinde dünyada ve Türkiye'deki gelişiminin izlenmesi ve önemine vurgu yapılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- [1] Çeken, H. Dalgın, T. Karadağ, L. (2009). Küreselleşme ve Uluslararası Turizm Arasındaki İlişki. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22, 21-36.
- [2] Yılmaz, B. S. Yılmaz, Ö. D. (2004). Küreselleşme ve Bilgi Teknolojilerinin Turizm Endüstrisine Etkileri. *I. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi*, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- [3] Toksarı, M., Sayim, C. (2008). Küreselleşme Sürecinde Turizmin Çeşitlendirilmesinde Yeni Bir Yaklaşım: Kırsal Turizm. *III. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi*, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- [4] Çeken, H., Dalgın, T., Çakır, N. (2012). Bir Alternatif Turizm Türü Olarak Kırsal Turizmin Gelişimini Etkileyen Faktörler ve Kırsal Turizmin Etkileri. *Muğla Üniversitesi Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 11-16.
- [5] Soykan, F. (1999). Doğal Çevre ve Kırsal Kültürle Bütünleşen Bir Turizm Türü: Kırsal Turizm, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 10, 67-75.
- [6] Yalagöz, T. D. (2010). Alternatif Bir Turizm Çeşidi Olarak Kırsal Turizm: Çanakkale Bölgesi Ayvacık Yöresi Uygulaması. *Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- [7] Soykan, F. (2003). Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi. *Ege Coğrafya Dergisi*, 12(1), 1-11.
- [8] Çolak, O. (2009). Turistik Ürün Çeşitlendirme Kapsamında Kırsal Turizm ve Kırsal turizm İşletmeciliği: Şirince Örneği. *Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- [9] Avcıkurt, C., & Köroğlu, Ö. (2008). Kırsal Turizm. N. Hacıoğlu, & C. Avcıkurt içinde, *Turistik Ürün Çeşitlendirmesi* (s. 61-82). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- [10] Çeken, H., Karadağ, L., Dalgın, T. (2007). Kırsal Kalkınmada Yeni Bir Yaklaşım Kırsal Turizm ve Türkiye'ye Yönelik Teorik Bir Çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 8(1), 1-14.
- [11] Uygur, S. M., Akdu, U. (2009). Çiftlik Turizmi, Kırsal, Tarım ve Eko Turizminin Kavramsal Açından İrdelenmesi. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 143-166.
- [12] Özdemir, S. (2012). Kırsal Kalkınmada Kırsal Turizmden Yararlanma Olanakları: Gökçeada Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 19-21.
- [13] Noori, K., Zand, F. (2013). The Role of Rural Tourism in Rural Sustainable Development Accordingtothe SWOT

Method (Case Study: Kermanshah Province villages). *International Research Journal of Applied and Basic Sciences*, 4(9), 2620-2625 (Available online at www.irjabs.com).

[14] Berk, A., Akdemir, S. (2006). Impact of Rural Development Projects on Rural Areas in Turkey: A Study on Yozgat Rural Development Projects. *Journal of Applied Sciences*, 6(9), 1892-1899.

[15] Aydın, O. (2012). AB'de Kırsal Turizmde İlk Beş Ülke ve Türkiye'de Kırsal Turizm, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 39-46.

[16] OECD (1994). *Tourism Strategies And Rural Development*, Paris.

[17] Soykan, F. (2000). Kırsal Turizm ve Avrupa'da Kazanılmış Deneyim. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11, 21-33.

[18] Özkan, E. (2007). Türkiye'de Kırsal Kalkınma Politikaları ve Kırsal Turizm, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

[19] Torun, E. (2013). Kırsal Turizmin Bölge İnsanına Katkıları, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(24), 31-37.

[20] Akca, H. (2006). Assessment of Rural Tourism in Turkey Using SWOT Analysis, *Journal of Applied Sciences*, 6(13), 2837-2839.

[21] Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, www.bugday.org (06.05.2014).

[22] IPARD Danışmanlık Hizmetleri, <http://www.iparddestek.com> (31.05.2014)